

D E K R E T

z dnia 1 października 1947 r.

o planowej gospodarce narodowej.

Na podstawie art. 4 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy z dnia 4 lipca 1947 r. o upoważnieniu Rządu do wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 252) — Rada Ministrów postanawia, a Rada Państwa zatwierdza, co następuje:

Art. 1. 1. Narodowe plany gospodarcze określają podstawowe zadania gospodarki narodowej w zakresie tworzenia i podziału dochodu narodowego oraz sposoby i środki, jakimi zadania te będą osiągnięte.

2. Narodowe plany gospodarcze są ustalane na okresy wieloletnie i na okresy roczne. Narodowy plan gospodarczy roczny ustala zakres i sposób wykonania planu wieloletniego w danym okresie rocznym.

3. Postanowienia narodowego planu gospodarczego na okres wieloletni, dotyczące pierwsza-

go okresu rocznego obowiązywania planu, mogą stanowić narodowy plan gospodarczy na ten rok.

Art. 2. 1. Rada Ministrów na wniosek Prezesa Centralnego Urzędu Planowania ustala wytyczne w zakresie podstawowych zadań narodowego planu gospodarczego oraz środków ich osiągnięcia.

2. Wytyczne w zakresie gospodarki związków samorządu terytorialnego ustalane są za zgodą Rady Państwa.

Art. 3. Projekt narodowego planu gospodarczego sporządza Centralny Urząd Planowania w oparciu o ustalone wytyczne (art. 2), o przedłożone projekty planów (art. 4 ust. 1 i 2), o materiały zgromadzone i opracowania, dokonane we własnym zakresie, jak również o opinie i postulaty wojewódzkich Rad Narodowych oraz m. st. Warszawy i m. Łodzi.

Art. 4. 1. Właściwi ministrowie sporządzają projekty planów odcinkowych, które będą obej-

mowały gospodarkę państwową, jak również — w zakresie, w jakim ma być włączona do narodowego planu gospodarczego — gospodarkę związków samorządu terytorialnego, spółdzielczą oraz prywatną, i składają je Centralnemu Urzędowi Planowania w terminie, ustalonym przez Radę Ministrów.

2. Równoległe do projektów planów odcinkowych, o których mowa w ust. 1, nadrzędne organa samorządu w zakresie całokształtu gospodarki związków samorządowych i naczelnne organa spółdzielczości w zakresie całokształtu gospodarki spółdzielczej składają Centralnemu Urzędowi Planowania zestawienia zbiorcze swoich projektów planów.

3. Rada Państwa ustali na wniosek Prezesa Centralnego Urzędu Planowania tryb sporządzania zestawień zbiorczych projektów planów w zakresie gospodarki Związków samorządu terytorialnego oraz określi organa samorządowe, uprawnione do przedkładania projektów, przewidzianych w ust. 2.

4. Rozporządzenie Rady Ministrów, wydane na wniosek Prezesa Centralnego Urzędu Planowania określi naczelnne organa spółdzielcze, uprawnione do przedkładania projektów, przewidzianych w ust. 2.

5. Sposób sporządzania projektów planów ustali Prezes Centralnego Urzędu Planowania w drodze instrukcji.

Art. 5. Narodowe plany gospodarcze zarówno wieloletnie, jak i roczne, ustalane są w drodze ustawy.

Art. 6. 1. W ramach narodowego planu gospodarczego może Rada Ministrów ustalić w drodze uchwały plany szczegółowe, a w szczególności: produkcji, konsumpcji, zatrudnienia, obrotu towarowego, finansowy.

2. Przy sporządzaniu planów szczegółowych mają odpowiednie zastosowanie przepisy art. 3 i 4.

3. Właściwi ministrowie ustalają w porozumieniu z Prezesem Centralnego Urzędu Planowania plany odcinkowe, obejmujące plany szczegółowe podległych im działów gospodarki z uwzględnieniem przepisu art. 4 ust. 1.

Art. 7. Zadania ustalone przez narodowy plan gospodarczy dla gospodarki samorządowej i spółdzielczej wykonywane są na podstawie ich własnych planów, zgodnych z planami przewidzianymi w art. 6.

Art. 8. 1. Organizacja wykonania planów odcinkowych i nadzór nad ich wykonaniem należy do właściwych ministrów. Prezes Centralnego Urzędu Planowania współdziała z właściwymi ministrami w zakresie potrzebnym do wzajemnej koordynacji wykonania planów odcinkowych.

2. Celem wykonania planu właściwi ministrowie wydają zarządzenia podległym im instytucjom, zakładom i przedsiębiorstwom, które ze swej strony wydawać będą zarządzenia w powyższym zakresie jednostkom im podporządkowanym.

3. Organy wykonawcze samorządu terytorialnego, jak również innych instytucji prawa publicznego, opartych na samorządzie, obowiązane są do wykonywania zarządzeń właściwych ministrów w zakresie wykonania planu w granicach swych obowiązków ustawowych.

4. Rada Ministrów może upoważnić ministra do przekazywania uprawnień do wydawania zarządzeń, o których mowa w ust. 3, instytucjom przez siebie określonym.

Art. 9. 1. W sprawie zarządzeń, wydawanych celem wykonania planów odcinkowych, instytucje, zakłady i przedsiębiorstwa, których zarządzenia te dotyczą, mogą występować z wnioskami o ich zmianę przez instytucje hierarchicznie wyższe, aż do właściwego ministra włącznie.

2. Tok i tryb postępowania przy składaniu i rozpatrywaniu wniosków ustali rozporządzenie Rady Ministrów, wydane na wniosek Prezesa Centralnego Urzędu Planowania.

Art. 10. 1. Naczelnne organa spółdzielcze ustalać będą dla podległych sobie spółdzielni oraz ich związków szczegółowe plany celem wykonania zadań spółdzielczości, przewidzianych w planach wymienionych w art. 6.

2. Odrębne przepisy ustalą uprawnienia naczelnnych organów spółdzielczych w stosunku do podległych im spółdzielni i ich związków w zakresie przygotowania i wykonania planów szczegółowych, o których mowa w ust. 1.

Art. 11. Celem dostosowania działalności gospodarczej przedsiębiorstw prywatnych do zadań narodowego planu gospodarczego, Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia nakładać na członków przymusowych zrzeszeń przemysłowych, tworzonych w granicach uprawnień ustawowych, specjalne obowiązki stosowania się do zarządzeń władz lub organów zrzeszenia, mających na celu wykonanie narodowego planu gospodarczego, jak również przyznawać specjalne uprawnienia, związane z wykonaniem planu.

Art. 12. 1. Istniejące w formie spółek prawa handlowego przedsiębiorstwa o kapitale mieszanym z udziałem Państwa lub samorządu terytorialnego mogą być pod względem obowiązków wykonywania narodowego planu gospodarczego zaliczone do gospodarki publicznej, a przedsiębiorstwa — z udziałem spółdzielni lub ich związków — do gospodarki spółdzielczej.

2. Rozporządzenie Rady Ministrów ustali warunki uznania przedsiębiorstw wymienionych w ust. 1 za posiadające kapitał o charakterze mie-

szanym i zaliczania ich do odpowiedniego działu gospodarki narodowej.

Art. 13. 1. Prezes Centralnego Urzędu Planowania jest uprawniony do sprawdzania wykonania poszczególnych planów odcinkowych, jak również zgodności z obowiązującymi planami rządzeń, wydanych celem wykonania tych planów i do przedstawiania odpowiednich wniosków Radzie Ministrów.

2. Uprawnienie przewidziane w ust. 1 w zakresie związanym z obronnością Państwa — Prezes Centralnego Urzędu Planowania wykonywa w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

Art. 14. 1. Właściwi ministrowie, jak również organy wykonawcze wojewódzkich Rad Narodowych oraz m. st. Warszawy i m. Łodzi składają za pośrednictwem Prezesa Centralnego Urzędu Planowania Radzie Ministrów okresowe sprawozdania z wykonania planów.

2. Dla sporządzenia ogólnego sprawozdania Prezes Centralnego Urzędu Planowania może ponadto żądać od naczelnych organów spółdzielczych złożenia sprawozdania z wykonania planów przez podległe im spółdzielnie i ich związki.

3. Rada Ministrów przedstawia corocznie Sejmowi sprawozdanie z wykonania narodowego planu gospodarczego w ubiegłym okresie rocznym.

Art. 15. 1. Właściwi ministrowie i Prezes Centralnego Urzędu Planowania mogą nakładać na osoby fizyczne i osoby prawne zarówno prawa publicznego, jak i prywatnego obowiązki dostarczania wszelkich wiadomości i danych potrzebnych do sporządzania planów gospodarczych i dotyczących ich wykonania.

2. Rozporządzenie Rady Ministrów ustali sposób wykonania obowiązków nałożonych w myśl ust. 1 z uwzględnieniem przepisów prawnych, chroniących tajemnicę urzędową i zawodową.

Art. 16. Kompetencje Rady Ministrów, przewidziane w art. 2, art. 6 ust. 1, art. 13 i art. 14 ust. 1, może Rada Ministrów przekazać w drodze uchwały swemu Komitetowi Ekonomicznemu.

Art. 17. Dekret niniejszy nie narusza przepisów dekretu z dnia 25 czerwca 1946 r. o państwowym planie inwestycyjnym (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 200) z tym, że przewidziane w tym dekreście ogólne plany inwestycyjne objęte będą wieloletnimi narodowymi planami gospodarczymi i że szczegółowe plany inwestycyjne mogą być sporządzane na okresy dłuższe, aniżeli jeden okres budżetowy.

Art. 18. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów i właściwym ministrom.

Art. 19. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1947 r.

Prezydent Rzeczypospolitej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Józef Cyrankiewicz

Minister Obrony Narodowej:

wz. Marian Spychalski

w/z Minister Spraw Zagranicznych:

wz. Stanisław Leszczycki

Minister Administracji Publicznej:

Edward Osóbka-Morawski

Minister Ziem Odzyskanych:

wz. Józef Dubiel

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:

Stanisław Radkiewicz

Minister Skarbu:

wz. Leon Kurowski

Minister Sprawiedliwości:

Henryk Świątkowski

Minister Oświaty:

wz. Henryk Jabłoński

Minister Przemysłu i Handlu:

wz. Eugeniusz Szyr

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Jan Dąb-Kociół

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

Kazimierz Rusinek

Minister Kultury i Sztuki:

Stefan Dybowski

Minister Żeglugi:

wz. Kazimierz Petruszewicz

Minister Leśnictwa:

Bolesław Podedworny

Minister Komunikacji:

wz. Wincenty Jastrzębski

Minister Poczty i Telegrafów:

Józef Putek

Minister Zdrowia:

wz. Jerzy Sztachelski

Minister Odbudowy:

Michał Kaczorowski

Minister Aprowizacji:

Włodzimierz Lechowicz